

BUNJEVAČKO

ŽACKALO

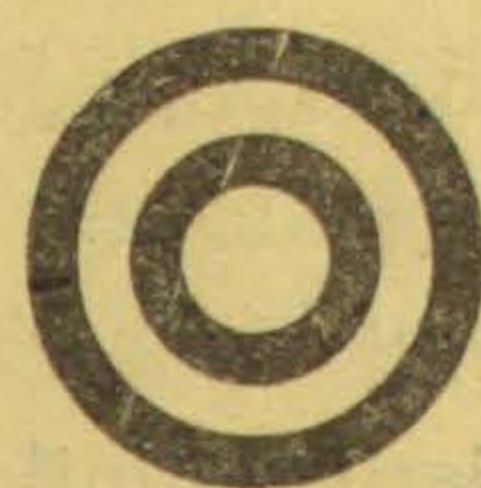
EDINI PRAVI BUNJEVAČKI LIST

čaka dvaput misečno

Subotica, 21 veljače 1940

Našim dragim čitaocima?

**Bunjevci postepeno
odlaze u Srbe**

**Kakvi smo takvi smo
ali finoće imamo**

**I posljednji Mohikanac
Bunjevaca priznao da su
Bunjevci Hrvati**

Ko kako piše

Šta veli naš Bodo

Bunjevačko Žackalo je intransigentan bunjevački list, a to znači, da je orijentiran prema Zagrebu sa naslonom na Beograd za svaki slučaj, a la Dr. Mirko, i sa fundamentom autonomne Vojvodine tipa Dude Boškovića. Možda će ko primiti da je to nemoguće. Ali taj ne poznaje Josu Šokića.

Bunjevačko Žackalo začka dvaput misečno. Ono će i nadalje da nastavi sa žackanjem. Naravno, ukoliko to čitaoci žele. Jer za žackanje, kao i za vodjenje rata, potrebne su tri stvari: novac, novac i novac. Dakle, ko hoće da bude žackan, neka se odmah pritplati. Nitko dotle neće biti žackan dok se ne pritplati. Prvo novac, pa onda žackanje. To je po uzoru američanskog „kenderi“ sistema. Plati pa nosi. Naravno da ovom pogledu čine izuzetak naše političke veličine. Njih ćemo žackati i bez pritplate. Smatraćemo ih kao počasne pritplatnike, pa ćemo ih iz počasti zešće žacnuti, i to potpuno besplatno.

Vanjska politika

HELSINKI

Po podacima koje su Finci sakupili izlazi da na svaka 3 poginula Finca dolazi 100 poginulih Rusa. To znači da će ako se rat uskoro ne završi, sasvim nestati Finaca.

SAARBRÜCKEN

Kako su nastali topliji dani, u jednom od utvrđenja na Siegfriidovoj liniji pojavila se jedna muha. Vojnici su baš spavali. Medjutim jedan zaljubljeni vojnik, pošto nije mogao da spava, čuvši zujanje muhe pomisli da se pojavio neprijateljski bombarder. Odmah probudi svoje drugove, koji su ispalili nekoliko metaka. Ubrzo se ispostavilo da je svu uzbunu prouzrokovala jedna muha. Odredjen je jedan vod vojnika, koji je muhu

pronašao i ubio. Posli toga je u utvrđenju opet zavladao mir.

WASHINGTON

Pritsidnik USA Roosewelt izjavio je, da njegova vlada niukom slučaju neće dozvoliti liferovanje oružja zaraćenim stranama na kredit. Poznavajući dobro mentalitet Amerikanaca, stručnjaci iz ove izjave zaključuju, da će rat još dugo trajati. Kada Amerikanci počnu da nude svoje oružje na kredit na dugoročnu otplatu, to će biti prvi znak da se rat približava svome kraju.

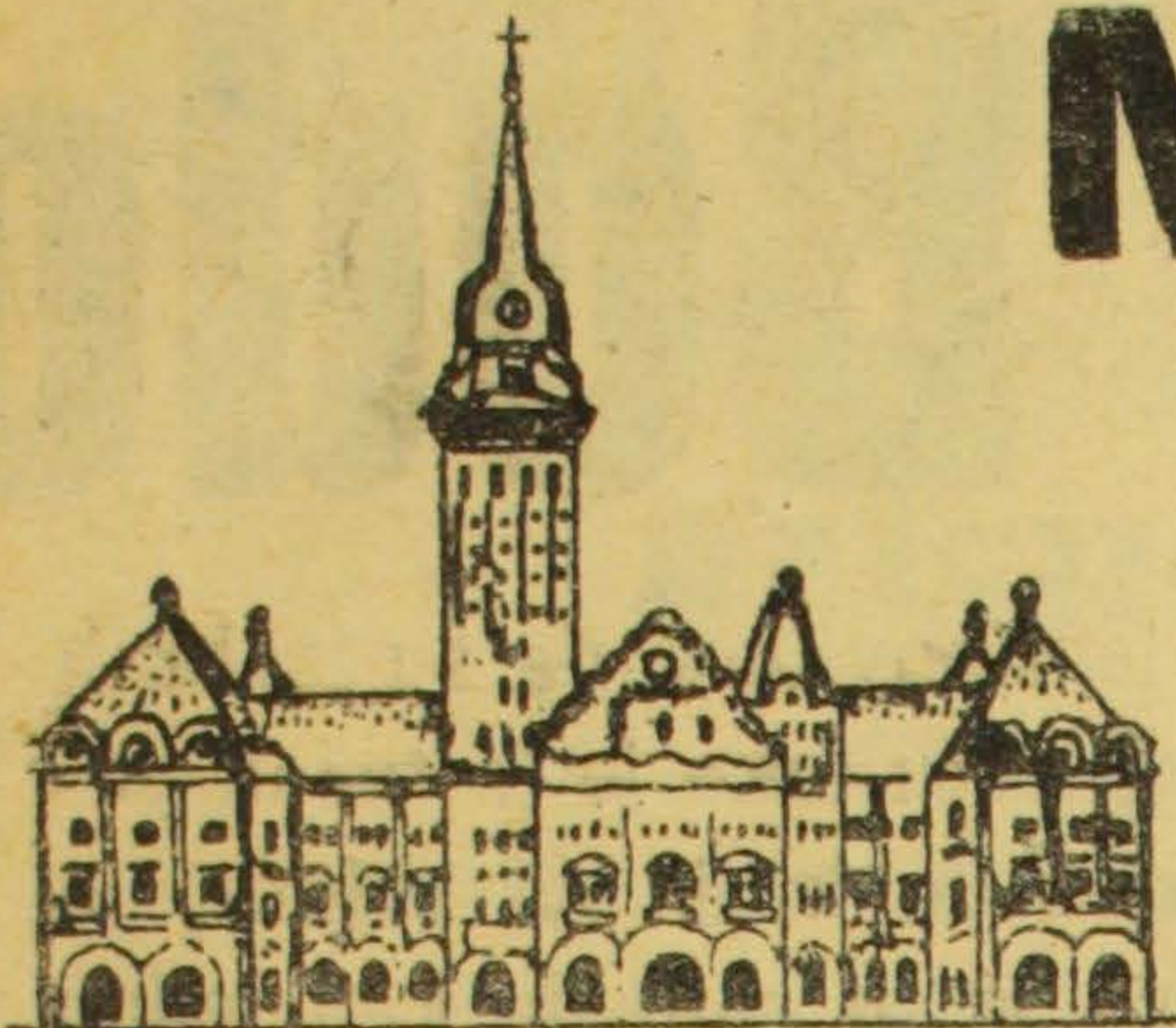
HELSINKI

Iz Londona i Pariza ovih dana je stiglo u Finsku opet 50 vagona izjava solidarnosti. Finci su pošiljke sa zahvalnošću primili, ali su izjavili da bi im ipak milije bilo da su im poslali 50 bombardera.

POZIV

I ovim putem se ponovo pozivaju svi advokati Hrvati iz Subotice da se na već ugovorenom mistu u zakazano vreme pojave kako bi svi korporativno pošli na čestitanje slave Dragi Dimitrijeviću.

Odredjeni govornik neka pazi šta će da govori, pošto je g. Drago navikao da govori i sluša samo birane riči.

Malo zemljopisa

SUBOTICA

Po zvaničnim podacima Subotica je po broju stanovništva treći, a po veličini prvi grad u Kraljevini Jugoslaviji.

Položaj je Subotice određen sa 46°6' sjeverne širine i 37°19'50" istočne dužine od Ferra, te leži na granici do Mdažarske i to u dubokom snu. Udaljenost je Gradske kuće od granice Madjarske zračnom linijom 8111,35 metara, a udaljenost Gradske kuće od naroda čijim se novcem izdržava i kojim upravlja 10.000 kilometara. Često izgleda da je Gradska kuća na drugoj planeti nego narod kojim je okružena.

Subotica je po svojoj teritoriji ne samo najveći grad u Jugoslaviji, već spada među najveće gradove na svitu. Od Subotice je na pr. veći London i Hamburg, ali ovi tako i izgledaju.

Znamenitosti Subotice:

Subotica ima najveći stadion u državi sa najmanje potrebe za to. U drugim gradovima ruše kuće da bi dobili parkove. U Subotici tamane parkove, te na njihova mesta zidaju buće, iako bi se na prostranom ataru još našlo tu i tamo malo mistanceta za gradnju zgrada, čak i potrebnih.

Subotica je imala do sada najviše gradonačelnika od svih gradova u državi, koji su svi po volji naroda — otišli sa svoga položaja, ali nijedan od njih nije došao tim putem.

U Subotici živi 75.000 Bunjevca-Hrvata, 20.000 Mađžara i 6—7000 Srba, te je zato proglašena za srpsku varoš. Zbog toga je sada povedena akcija da se Novi-Sad proglasi za hrvatski grad, pošto i tamo ima skoro toliko Hrvata, koliko u Subotici Srba.

Subotica ima najviši toranj u državi, koji

već iz daleka pokazuje salašarima, kad zaglibe u blato, put kuda da nose porciju. Osim toga sa ovoga tornja posmatraju vatrogasci, kada su slučajno budni, vatru. Kada je pravi požar to ritko kad primete, ali uvijek primećuju paljenje zaklanih svinja, i to odmah javljaju trošarincima kako bi učestvovali i diljenju kazne trošarinske zbog toga što za zaklane svinje nije plaćena trošarina.

U Subotici tove najdeblje svinje, koje, izgleda, sve izvažaju, dok se u samom gradu kolju vrlo mršavi svinji, jer prema statističkim podacima Gradske trošarine još niko nije prijavio da je zaklao svinjče teže od 80 kilograma. Jedanput je neko prijavio da je zaklao svinjče teško 85 kg, ali mu nisu povirovali i naplatili su od njega trošarinu samo za 80 kg.

Znamenitosti Subotice su još: Kosta Petrović, Fenseg, Dr. Santo Gabor, Djidine noge, Dr Babijanove pantalone i ogrtač, Kendjelčeva šećerna bolest i u najnovije vreme Bunjevačko Žackalo.

JOŠ MALO ZEMLJOPISA

Dr. Poljaković L. Ivan u svom poznatom članku u Danu napisao je, da se Subotica nalazi na Panamskoj Niziji. Subotičke Novine su čak i zbog toga primitili da ne zna zemljopis. Medjutim mi se ne možemo u potpunosti složiti u tom pogledu sa Subotičkim Novinama, jer je u Subotici u zadnje vreme počinjeno toliko „panama“ da je Dr. Poljaković s pravom pomislio da se Subotica nalazi nigdi na Panamskoj Niziji i to tom više, jer je baš i oko ledenog fonda njegove rodjene partije bilo malo „paname“.

Na slidičoj strani na istom mistu uvrstismo sliku onog Bunjevca, koji još nikada, nigdi, niukakvom obliku nije izjavio da je Hrvat.

Šta veli naš Bodo

— Dobar dan, gospodine uredniče!

Cigurno se čudite, što vas podravljam sa dobar dan, a ne sa Faljen Isus kako smo mi to naučili, al' znate ja sam čito u novinama da smo mi srpska varoš, pa sam pomislio, jer sam uvik bio pomalo za kormanj, da mi neće škoditi, ako vas za svaki slučaj pozdravim sa dobar dan. Čuo sam da su Srbi držali veliku sidnicu na kojoj je zdravo lipo govorio gospodar Drago prokator i da je reko da su za sve Hrvati krivi. Triba ji kaže istirati iz Subotice. Samo ja sam oma pomislio kako bi Subotica izgledala kada bi se iz nje iselilo 75.000 ljudi. To što je grdio advokate tom se ne čudim jel i on je advokat pa bi volio da se advokati iselidu i to ne samo Horvati, nego čak i Srbliji, jel ma kako on volio Srblje ipak bi mu milije bilo da se iselidu svi advokati Srbliji. Pa nije ni čudo naviko se čovik da kupuje kuće i zemlju, a već više od 10 godina siromašak nije kupio ništa, pa nije ni čudo što se srdi na sve advokate, pa bili oni Srbliji jel Horvati. Eto na primer gospodar Šaco se ne srdi ni na koga,, jel on još uvik mož' da kupuje zemlju, a dok pristane sa kupovinom moždar će i on ko njegov pajtaš Drago. To je tako i starom mačku svašta smeta, samo što gospodaru Dragi smeta Mačak stari. Kad smo već kod Srba-

lja da vam dalje ispriповidam da su izabrali dva pritsidnika, jel kažu tako je to težak poso da jedan ne mož do kraja da izdura, a drugi opet kažu da je to zato da kad jedan zapne u po rečenice da ima drugi ko će nastaviti. Da se taj Srpski kulturni klub neće baviti politikom vidj se i iz toga što su za četiri potpritsidnika izabrali same paore ljude, ta zato se valda i zove kulturni klub. Pošto su izabrani u kulturni klub, sad srpski paori čekaju da će im s druge strane doć u pomoć profesori da oru i siju zemlju. Naročito onaj ćelavi Dr. Aleksa, jel on je već dosta naoro, kažu, još u staro vrime, kada je bio najbolji sluga onog bana Rauha. Al' svejedno, važno je to da on sad prvi više Srbliji na okup. On bi volio da tamo okupi i Bunjevce, jel je naučio još pod Austrijom, da privrće s kabanicom, pa misli da će to i Bunjevci da učinidu. On misli kad je on mogo biti pravoslavni Švabo il Austrijanac, zašto Bunjevci ne bi mogli biti katolički Srbliji, bar u tom nema tako štogod strašnog.

Bunjevčić Bodo,
političar novog kova
i majstor slova,
seljački pisnik,
lipšeg doba visnik.

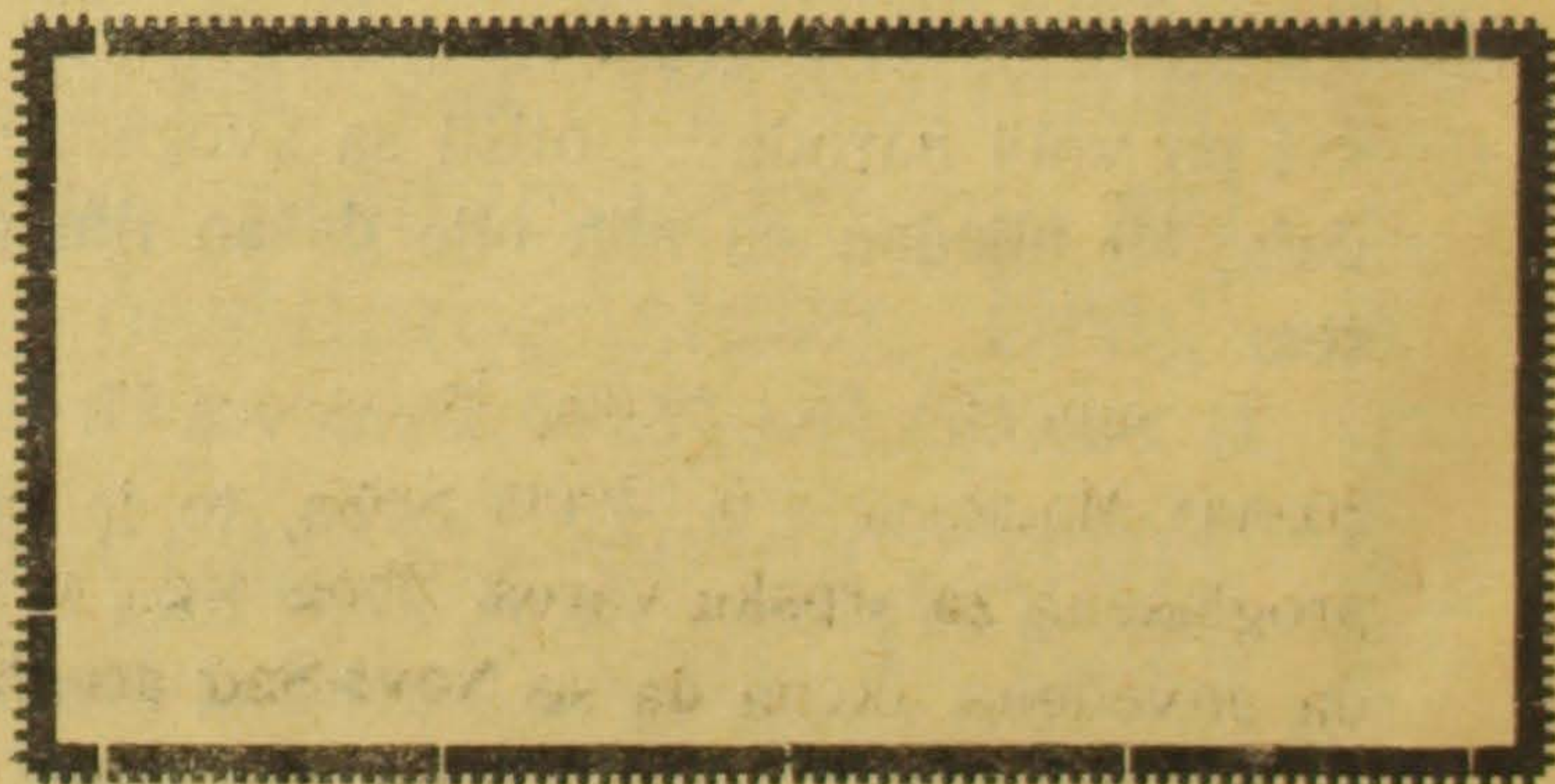
Razgovor medju Bunjevcima

— ŠTA TO ČITAŠ, DRUŽE?

— NE ČITAM VEĆ, EVO, UČIM MADŽARSKI.

— ŠTA ĆE TI TO SAD NAJEDANPUT?

— PA ZNAŠ, VRLO VOLIM DA IDEM U BIOSKOP, PA KAKO STALNO DAJU MADŽARSKE FILMOVE, MORAM DA UČIM MADŽARSKI.

Evo te slike

Kakvi smo takvi smo, ali finoće imamo

Ž posljednji Mohikanac Bunjevaca priznao je da su Bunjevci Hrvati

Prvi broj Bunjevačkog Žackala poslata je i našem uglednom političaru Dr. Poljaković L. Ivanu. Medjutim ovaj naš popularni političar vratio je list sa ovom napomenom: „Papir Vam „suviše grub“ i stoga Vam vraćam ovo Hrvatsko Žackalo!“

Mi smo znali da je g. dr. Poljaković fini gospodin, ali ipak nismo mogli ni pomisliti da je toliko fini da mu je čak i papir Bunjevačkog Žackala „suviše grub“. Ako druge zamirke nema, mogao je list zadržati i našem uredništvu javiti da mu je papir „suviše

grub“, a mi bismo odšampali i poslali jedan primerak na specijalnom finom papiru, koji bi mu u svakom pogledu odgovarao, pošto tehnika, nažalost, još uvijek nije toliko napredovala da bi se novine mogle štampati na čutkama.

No, iz njegove napomene sa kojom nam vraća list vidi se, da ni on nije tako nepopustljivi Bunjevac kakvim ga neki smatraju. Samim tim što je umisto „Bunjevačko“ stavio „Hrvatsko“ Žackalo priznao je, da je sve ono što je bunjevačko u stvari hrvatsko.

Dr. Dimitrijević Drago je na majskim izborima god. 1935 bio zaminik Djidin na Mačekovoj listi, a sada najoštrije napada Hrvate. Kako je to moguće?

Odgovor :

U jednom društvu kraj bilog stola jedan od prisutnih uzdi, ne čašu i uzvikne: Pijmo braćo!

Njegov komšija sav začudjen upita ga:

-- Otkada ti piješ? Ono prije si u jednom društvu vatreno osudjivao one koji piju i zalagao si se za PROTUALKOHOLIČARSKI POKRET.

— Šta, zar ja?

— Da ti.

— Ja se ne sićam. Možda je tako bilo. SIGURNO SAM BIO

PIJAN.

Ko kako piše

U vezi sa sveopćim poskupljenjem životnih namirnica i cina grahu je skočila. Povećanje cine iznosi dva dinara po kili. Da vidimo kako su ovu vist objavili naši listovi

Subotičke Novine

Žalosni primjer bezobrazluka jevrejskih trgovaca. Dotle su špekulisali i izigravali zakonske propise dok cijena grahu nije skočila sa 2 dinara po kili. Naravno ceh, kao i

uvijek, opet će platiti bački Hrvati. Kada će se već jednom stati na put tim jevrejskim mahinacijama.

Neven

Kraj jedne zablude. Iako smo uvik uporno tvrdili do sada da cina grahu neće skočiti, sada priznajemo da smo bili u zabludi. Cina je ipak skočila. Kako pak volimo grah sa divenicom, to smo prinudjeni da ga ku-

pujemo po ovoj povišenoj cini. Premda smo bili do sada u zabludi zato još uvik tvrdimo da bismo većma volili da kupujemo grah po staroj cini.

Naše Slovo

Eto, prilike su pokazale ko je u pravu. Uvek smo tvrdili da će cena pasulju skočiti. Naravno nadležni nisu hteli da se obazru na naše zamerke. Ovo registrujemo samo zato, neka se vidi ko je u pravu. Mi ne tvrdimo

da smo u zabludi, ali možda imaju i oni pravo koji to tvrde. Ko bi znao? No, ipak, izjavljujemo da mi volimo pasulj i po staroj i po novoj ceni.

Subotički Športski List

Opet jedan manevar Segedinskog. Dotle je vršljao naokolo sa tim svojim punomoćima, dok grah nije poskupio. Ali se mi ipak

ne damo. Mi ćemo kupovati u Zagrebu. Segedinski svoj grah neka prodaje kome hoće, ali nama neće.

Domaće vesti

Za potpritsidnika Srpskog klizačkog saveza izabran je g. Buzás László, subotički novinar. Kako je imenovani po svome poriklu **senčanski Bunjevac**, to je ova vest sve Bunjevce duboko kosnula. No utiha je u tome, što imenovani **ne zna bunjevački**, pa čak ni sprski. Za uzvrat Mađžarski klizački savez u Budimpešti izabrao je za svoga potpritsidnika jednog Bunjevca sa Čikerije, koji ne zna mađžarski.

★

Kako je, virovatno iz nacionalnih razloga, favorizirao kalrdmisanje ulica u izrazito „bunjevačkim“ krajevima Subotice, zahvalni „Bunjevci“ spremaju se da će Kosti Petroviću podići spomenik još za života njegova.

★

Izgleda da su ne samo Bunjevci nego čak i Srbi Vojvodjani nesposobni za poljoprivredu. To se vidi iz toga što je u **Subotici** upravnik banovinskog voćnog rasadnika **Crnogorac**, upravnik gradske ekonomije **Slovenac**, a poljoprivredni referent **Rus**.

Na nadležnom mistu izjavljuju, da će i Bunjevcima izaći u susret i to na taj način, što će za vrhovnog nadziretela crnogorskih penžija postaviti jednog Bunjevca. Isto tako biće i vrhovni upravnik svih šuma u Sloveniji Bunjevac. I u Dalmaciju doće po koji Bunjevac za stručno lice za ribarstvo i pomorsku trgovinu.

★

Sala u kojoj je **Srpski** kulturni klub održao u Subotici svoju osnivajuću skupštinu bila je **sva iskićena hrvatskim trobojkama i Mačekovom slikom**. Kada su organizatore

skupštine upitali, zašto su tako iskitili salu, ovi su odgovorili: „Znate, to je zato, da bismo se osigurali za slučaj da Subotica ipak ne ispadne srpski grad kako mi to tvrdimo. Čak smo se i fotografisali pod hrvatskim trobojkama i Mačekovom slikom da nam ostane dokument. Ako nam ne ustriba mi ćemo sliku lako spaliti“.

★

U listu „Naplo“ od 17. veljače 1940. g. Kopilović Aleksander novoizabrani gradski siročadski staratelj uputio je poziv svima onima gradskim vićnicima, koji su prilikom izbora glasali na njega, da izvole prisustvovati na večeri 19. veljače u gostioni Kopilović Lacike. Imenovani je isplatio unaprid 21. večeru, jer je toliko vićnika glasalo za njega. Medjutim na večeru je došlo 72 vićnika. Došli su svi koliko ih ima. Još su i oni došli, koji su u medjuvremenu podneli ostavku. Svi su izjavili da su glasali na Šacu prilikom izbora, a oni pak, koji uopće nisu bili prisutni na izboru, izjavili su da su imali namiru da glasaju na Šacu, ali nisu mogli da dodju na glasanje. Na večeru su došli, jer aldumašće je nešto drugo.

Oni vićnici, koji su prilikom zadnjih poslaničkih izbora glasali iz virnosti prema bać Marku više puta, izjavili su, da im je žao što i na Šacu nisu mogli da glasaju više puta, te su tražili ujedno da im se dade duplovana porcija večere.

Na ovoj večeri je rišeno, da se gradski statut izmini u tom smislu, da izbor ubuduće bude javan i da namisto odsutnih vićnika mogu da glasaju prisutni vićnici, koje prithodno delegira partija koja je na vlasti. Ovo je najbolji način da se osigura izbor najzaslužnijeg kandidata.

ČITAJTE I ŠIRITE JEDINI PRAVI

BUNJEVAČKI LIST BUNJEVAČKO ŽACKALO

Ženska stara ili mlada
Kupuje u drogeriji

„NADA“

Neka vitar duše i snig vije,
Nabavila sam srebrnu lisicu
kod ŠPICERA,
Pa mi zima nije

Špicer Laičo

krznar (Karadjordjev trg.)

Dovoljna je
jedna jedina proba
Da steknemo uvjerenje:
Da je najbolja

KORHECOVA
r o b a

Čik pogodi ko je ?

Nije vitak kao vila
Teži sto trideset kila.
U koncertnoj gradskoj sali
Sve Hrvate redom hvati.
Poštuju ga svi Hrvati,
Naročito advokati.

Razgovor

medju
Hrvatima
u Zagrebu

— Čujem da se privi-
kavaš ekavici i ćirilici ?

— Ma znaš, ovih dana
sam dobio premještaj za
Suboticu.

MALI OGLASI

Svoju staru ulanersku uniformu zamienio
bih za jednu novu četničku. Stojan Sekulić.

★

Kupili bismo još hrvatskih trobojki za
našu iduću skupštinu. Srpski kulturni klub.

★

Tražim veću količinu „finog“ papira za
uporabu, pošto nam je papir Bunjevačkog
odnosno Hrvatskog Žackala „suviše grub“.
Ivan i Lujza Poljaković.

★

Dajem časove o lepom ponašanju i pro-
pagiranju bratstva izmedju Srba i Hrvata.
Dr. Drago Dimitrijević.